

ابطال فصل پنجم از آیین نامه اجرایی موضوع تبصره ۳ ماده

۱۳۹ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: موقوفه مرحوم آیت اله محمد جعفر شریعتمداری استر آبادی با تولیت آقای محمد جواد شریعتمداری
موضوع شکایت و خواسته: ابطال فصل پنجم از آیین نامه اجرایی موضوع تبصره 3 ماده 139 اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم

گردشکار: شاکی به طور خلاصه اعلام داشته به حکم بند (ح) ماده 139 قانون مالیاتهای مستقیم آن قسمت از درآمد موقوفات عام که طبق موازین شرعی به مصرف اموری از قبیل تبلیغات اسلامی، تحقیقات فرهنگی، علمی، دینی، فنی، اختراعات، اکتشافات، تعلیم و ترتیب، بهداشت و درمان، بنا و تعمیر و نگهداری و مساجد و مصلاها و حوزه های علمیه و م دارس و دانشگاه های دولتی، مراسم تعزیه و طعام، تعمیر آثار باستانی، امور عمرانی و آبادانی، هزینه یا وام تحصیلی دانش آموزان و دانشجویان، کمک به مستضعفان و آسیب دیدگان حوادث ناشی از سیل، زلزله، آتش سوزی، جنگ و حوادث غیر مترقبه دیگر برسد، مشروط بر اینکه درآمد و هزینه های مزبور به تأیید سازمان اوقاف و امور خیریه رسیده باشد، از پرداخت مالیات معاف است به موجب ماده 5 از فصل پنجم آیین نامه اجرایی تبصره 3 ماده 139 اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم بهره مندی موقوفات از معافیت مذکور در قانون مشروط به شرط تسلیم اسناد به اداره اوقاف 4 ماه پس از پایان سال مالی شده است لذا شرط اخیر الذکر فراتر از حدود قانون و نوعی قانون گذاری است با عنایت به معافیت موقوفات عام از مالیات، به لحاظ اینکه آیین نامه صدر الذکر واجد شرایطی فراتر از قانون و نوعی قانون گذاری و وضع مالیات جدید است لذا تقاضای ابطال ماده 5 تصویب نامه مارالذکر را دارم . مدیر کل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور در لایحه دفاعیه شماره 93- 212 مورخ 13 / 5 / 88 اعلام داشته، بنا به حکم مندرج در تبصره 3 ماده 139 قانون مالیاتهای مستقیم تهیه و تنظیم آیین نامه اجرایی ماده موصوف به عهده سازمان امور مالیاتی گذارده شده که پس از تهیه و پیشنهاد از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی به موجب تصویب نامه شماره 53456 / ت 27257 ه مورخ 17 / 12 / 81 به تأیید هیأت وزیران رسیده است و بر اساس فصل پنجم آیین نامه مذکور موقوفات عام جهت برخورداری از معافیت مالیاتی مکلف به رعایت:
الف: صورت حساب درآمد هزینه هر سال مالی موقوفه متکی به اسناد و مدارک قابل قبول حداکثر تا 4 ماده پس از پایان سال مالی به اداره اوقاف و امور خیریه تسلیم گردد .

ب- ادارات اوقاف و امور خیریه مربوط نسخه ای از صورت حساب مزبور را به انضمام تأیید لازم مبنی بر صرف کل یا بعضی درآمد موقوفه در امور مندرج در بند (ح) ماده 139 قانون یاد شده ظرف شش ماه از تاریخ وصول صورت حساب به اداره امور مالیاتی محل موقوفه تسلیم نماید . متأسفانه هیچ کدام از شروط و تکالیف مقرر در مواعد قانونی انجام پذیرفته لذا با عنایت به مفاد ماده 16 تصویب نامه مذکور عدم رعایت هر یک از بندهای فوق الذکر موجب محرومیت از معافیت مقرر در آن سال گردیده است نظر به اینکه مفاد آیین نامه اجرایی یاد شده وفق مقررات قانونی و در حدود صلاحیت قانونی تبصره 3 ماده 139 قانون یاد شده تصویب گردیده و اقدامات اداره امور مالیاتی نیز در اجرای آیین نامه مذکور بوده لذا تقاضای رد درخواست شاکی و استواری آیین نامه یاد شده را دارد .

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق با حضور روسا، مستشاران و دادرسان علی البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می نماید .

رأی هیأت عمومی

نظر به اینکه به موجب فراز پایانی ماده 155 قانون مالیاتهای مستقیم، موعده تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان و سررسید پرداخت مالیات اشخاص حقوقی مشمول مالیات، چهار ماه شمسی پس از سال مالی تعیین گردیده و مطابق بند (ح) ماده 139 قانون صدر الذکر، آن قسمت از درآمد موقوفات عام که طبق موازین شرعی به مصارف امور مذکور در این بند می

رسد . مشروط به اینکه درآمد و هزینه های مربوط به تایید سازمان اوقاف و امور خیریه رسیده باشد از پرداخت مالیت معاف می باشد و در تبصره 3 [ماده 139](#) قانون اصلاح موادی از قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1380 تصویب آیین نامه اجرایی موضوع این ماده به عهده هیأت وزیران محول گردیده و در بندهای 1 و 2 ماده 5 فصل پنجم آیین نامه اجرایی قانون مذکور شرایط برخورداری موقوفات عام از معافیت پرداخت مالیات بر درآمد بیان گردیده است بنابراین ماده 5 آیین نامه اجرایی [تبصره 2 ماده 139](#) اصلاحی قانون مالیات مستقیم مصوب 1380 در راستای مقررات قانونی فوق الذکر و در حدود اختیارات قانونی هیأت وزیران تدوین و تصویب گردیده و قابلیت ابطال ندارد .

رئیس هیأت عمومی [دیوان عدالت اداری](#)

محمد جعفر منتظری